

THEMABIJENKOMST PLATFORM ARBEIDSMARKT / 12 NOVEMBER 2020

➔ Omscholing en bijscholing

Waar gaat het om?

In het derde Steun- en Herstelpakket wordt onder meer ingezet op om- en bijscholing. Het pakket richt zich op drie thema's: praktijkleren, kwetsbare schoolverlaters en intersectorale scholing.

Bij praktijkleren gaat het om de praktijkverklaring, mbo-certificaten en (verkorte) BBL-trajecten:

- *De praktijkverklaring* is gekoppeld aan korte, flexibele leertrajecten op basis van één of enkele werkprocessen. De deelnemer krijgt een praktijkverklaring van het mbo voor wat hij op de werkvloer heeft aangetoond te kunnen.
- *Mbo-certificaten* zijn gekoppeld aan onderdelen van een mbo-opleiding. De deelnemer volgt een onderdeel en krijgt daarvoor een certificaat.
- *Verkorte BBL-trajecten* zijn reguliere mbo-opleidingen waarvoor deelnemers op grond van een eerdere opleiding of ervaring vrijstellingen krijgen, zodat ze de opleiding versneld kunnen doen.

De groep kwetsbare schoolverlaters krijgt aandacht in verband met de groeiende jeugdwerkloosheid. Jongeren afkomstig uit het PRO/VSO of met een laag mbo-niveau hebben iets extra's nodig om de arbeidsmarkt op te gaan, zoals een praktijkverklaring, mbo-certificaat of aanvullende mbo-opleiding.

De middelen voor intersectorale scholing zijn met name bedoeld om mensen om te scholen. Samen met O&O-fondsen en het mkb wordt gekeken hoe mensen in sectoren waarin geen werk (meer) is, kunnen worden omgeschoold/ bijgeschoold voor sectoren waarin wel werk is.

Hoe zit het met geld?

Voor praktijkleren is € 63 miljoen beschikbaar; dit wordt via de centrumgemeenten verdeeld. Het bedrag is goed voor zo'n 20.000 leertrajecten. Gelet op het feit dat er slechts enkele honderden praktijkverklaringen en mbo-certificaten zijn uitgereikt, moet er dus fors worden opgeschaald.

Het is aan de arbeidsmarktregio's om plannen te maken zodat het geld uit het steunpakket kan worden benut. Waar ga je beginnen? Hoe kom je tot versnelling van programma's voor scholing?

! TIPS UIT DE ARBEIDSMARKTREGIO'S

1. Breng de kansrijke sectoren en beroepen in de regio in beeld en focus daarop. Maak bijvoorbeeld een regionaal overzicht van kansrijke sectoren en beroepen op mbo-niveau 1 met de arbeidsmarktadviseur van het UWV. Op [Samenvoordeklant](#) vind je hier een [voorbeeld \(maart 2020\)](#) van of kijk voor meer informatie op www.samenvoordeklant.nl/praktijkleren.
2. Sluit aan bij werkende samenwerkingsverbanden zijn tussen overheid (gemeente, UWV, WSP), onderwijs (mbo) en ondernemers (werkgeversorganisaties).
3. Initieer samenwerkingen als ze er nog niet zijn. Kijk ook naar de mogelijkheden van regionale O&O fondsen. Voorbeelden zijn de [Scholingsalliantie](#) in Noord-Nederland en het [Twents fonds voor vakmanschap](#).
4. Betrek het bedrijfsleven bij het opzetten van scholing en omscholing. Als scholing aansluit bij de vraag vanuit het bedrijfsleven, vergroot dat de kans dat deelnemers daadwerkelijk werk vinden.
5. Inventariseer bestaande werk-leerarrangementen en kijk of die in het kader van het derde steunpakket kunnen worden uitgebouwd.
6. Zoek samenwerking met mbo-instellingen. Leer elkaar kennen, overwin vooroordelen. Arbeidsmarktregio's werken vaak samen met private onderwijsinstellingen, maar reguliere mbo-opleidingen hebben ook veel kennis en ervaring te bieden, die aanvullend is op de kennis en ervaring in het sociaal domein (UWV, WSP's, gemeenten).
7. Sluit zo mogelijk aan bij bestaande initiatieven gericht op om- en bijscholing, zoals het crisisprogramma 'Nederland leert door' en taalprogramma's op de werkvloer. Zorg dat programma's/ regelingen op elkaar aansluiten en elkaar versterken.
8. Begin klein en bouw succesvolle pilots uit. Benut de ervaringen die in regio's zijn opgedaan met pilots praktijkleren, zoals de praktijkverklaring. De pilots zijn tot nu toe vooral gericht op werkzoekenden, maar praktijkleren kan ook heel geschikt zijn voor mensen met een SW-dienstverband of mensen die onder de Banenafpraak vallen. Hou de website Samenvoordeklant.nl in de gaten. Binnenkort komt er een *Toolbox praktijkverklaring* uit, met een stappenplan voor het opzetten van zo'n leerwerktraject.
9. Positioneer de leerwerkloketten als ingang voor werkzoekenden (en werkenden) naar diverse vormen van scholing in de regio. Zorg dat die leerwerkloketten overal in de regio zitten, dus dicht bij mensen.
10. Zorg dat deelnemers van praktijk-leertrajecten goede begeleiding krijgen. Geef mensen de kans om een traject praktijkleren te volgen, met behoud van de vertrouwde jobcoach die ze al hebben bij de gemeente. Dat verlaagt de drempel.

Voorbeelden van pilots, leerwerktrajecten en samenwerkingsverbanden

1. Haaglanden, pilot praktijkleren, *Early adopters*. Een kleine groep positief gestemde betrokkenen van werkbedrijven, UWV en ROC zet zich in om een pilot praktijkleren van de grond te krijgen en loopt daarin letterlijk samen op. Een accountmanager en een mbo-onderwijsadviseur gaan samen op bezoek bij werkgevers, om te kijken welke leertrajecten mogelijk zijn. Zo wordt in de praktijk duidelijk wat de meerwaarde van elkaars vakkennis is. Partnerorganisaties leren elkaar beter kennen en creëren succesvolle voorbeelden/ succesverhalen die anderen inspireren. Daarna kan de stap worden gemaakt om de pilots uit te breiden en te verbreden, bijvoorbeeld van werkzoekenden verbreden naar werkenden.

Contactpersoon: Jörg Bauer / regionaal coördinator Perspectief op Werk /

E-mail: jorg.bauer@rpa-haaglanden.nl

2. Noord-Nederland, Scholingsalliantie. Gemeenten, UWV, sociale partners en O&O fondsen zetten zich samen in om scholingsbudgetten te ontschotten en intersectoraal in te zetten. Zie scholingsalliantie.nl

Contactpersoon: Tamara Huizinga / projectleider Perspectief op Werk /

E-mail: tamara.huizinga@sdfryslan.nl

3. Noord-Holland Noord: Ontwikkelfonds. NHN organiseert in 2021 een ontschot scholingsbudget naar Twents model, voor iedereen die zich wil ontwikkelen naar een kansberoep.

Contactpersoon: Ronald Koenen / strategisch adviseur RPAhn /

E-mail: Ronaldkoenen@rpa-nhn.nl

4. Parkstad Heerlen en Omgeving, ontwikkelprogramma's Beyond (medische logistiek) en Smart services (richting ICT). Deelnemers krijgen certificaat na afronding van een kort leerwerktraject. Laagdrempelige toelatingseis. Bijvoorbeeld: ICT-interesse is voldoende om opgeleid te worden in SCRUM. Doel is om mensen duurzaam aan het werk te krijgen in kansrijke sectoren.

Contactpersonen: Martijn Lamberti-Henquet / commercieel directeur WSP Maastricht

E-mail: martijn.lamberti@wspparkstad.nl en Britt Fielitz / coördinator sector Smart Services / E-mail: Britt.fielitz@wspparkstad.nl

5. Noord-Holland Noord, Werksaam Westfriesland, pilots praktijkleren bij leerwerkbedrijven horeca, verpakken, logistiek en groen. De trajecten van de leerwerkbedrijven proberen aan te sluiten op de vraag uit de markt; denk aan onderhoud, techniek, logistiek en zorg. WerkSaam en mbo-instellingen zoals Clusius en Horizon werken samen om leerwerktrajecten te koppelen aan het behalen van een praktijkverklaring. Doel is om deelnemers na leerwerktraject door te laten doorstromen naar bedrijven waar zij betaald aan het werk gaan.

Contactpersoon: Nygel Versteeg / beleidsmedewerker Werksaam Westfriesland /

E-mail: nygel.versteeg@werksaamwf.nl

6. Groningen, Duizendbanenplan. Gemeenten, UWV en SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Groningen en Noord-Drenthe werken in het samenwerkingsverband 'Werk in Zicht' samen om duizend banen te creëren in de sectoren bouw en logistiek. In deze sectoren liggen grote kansen vanwege herstel van aardbevingsschade aan gebouwen. Er is in principe financiering tot half 2021. Doel is een inclusieve arbeidsmarkt.

Contactpersoon: Floor Koops / ontwikkelmedewerker gemeente Groningen /
E-mail: Floor.Koops@groningen.nl

7. Arnhem, branche-ontwikkelingsarrangementen. Werkgevers, ROC Rijn IJssel en sociaal domein werken samen om in kansrijke branches leer en ontwikkeltrajecten op te zetten voor mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Kansrijke sectoren zijn zorg, schoonmaak, techniek. Deze trajecten worden gefinancierd vanuit Perspectief op Werk en zijn inzetbaar voor de hele arbeidsmarktregio Midden-Gelderland. De gemeente ziet ook kansen in de energietransitie en verkent of de groeiende vraag naar technisch personeel mogelijkheden biedt voor mensen die aan de kant staan.

Contactpersonen: Werner van der Linden, programmamanager Perspectief op Werk
E-mail: werner@wernervanderlinden.nl en Roland Kluskens / senior bestuursadviseur
Werk & Inkomen en Energietransitie / E-mail: roland.kluskens@arnhem.nl

8. Liemerse Ambassade, project- en netwerkorganisatie van de vijf Liemerse gemeenten: Doesburg, Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar. Doel is het ontwikkelen van een sterke regionale economie door nauwe samenwerking tussen de drie O's: overheid, onderwijs en ondernemers. **Meer info:** info@liemerseambassade.nl

Om in de gaten te houden

- De website www.samenvoordeklant.nl/praktijkleren biedt informatie over praktijkleren, praktijkvoorbeelden en handreikingen bij downloads. Klik op de kaart van Nederland, dan zie je welke organisaties meedoen aan de pilots met de praktijkverklaring.
- De website www.samenvoordeklant.nl/leren-en-werken-via-het-mbo bevat handreikingen over de verschillende mogelijkheden in het mbo voor [werkenden](#) en voor [werkzoekenden](#). Onder 'Samenvatting' vind je een handig overzicht in pdf-formaat.
- Onderdeel van Steun- en Herstelpakket: [Omscholing voor werkenden en werkzoekenden](#).
  - In 2021 is [zoomIn](#) extra beschikbaar voor omscholing van werkenden (voor werkgevers, O&Ofondsen en werknemers).
  - [Nederland Leert Door](#) is per 1 dec 2020 opnieuw opengesteld voor loopbaanbegeleiding en scholing (voor werknemers, zzp-ers, flexwerkers, ondernemers en mensen zonder werk), zie ook hoewerktnederland.nl

Meer weten?

Wil je uitgenodigd worden voor leercirkels en sessie over de praktijkverklaring en/of praktijkleren in het algemeen? Er staat in december nog een webinar over praktijkleren gepland.

Stuur een e-mail naar Margreet Mook, projectleider praktijkleren: mmook@cedris.nl

Samen verbeteren we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden